

יש מותרות פרק תשיעי יבמות

פה.

עין משפט גר מצוה

א א מיי פ"ב מהל' אכל
הכלו ו סמנ עשין נח
ולאין גלה טו"ע יו"ד
סי שעג ספי"ג ז:
ב ח ב מיי פ"ט מהלכות
אבות ב"ה ה' טו
טו"ע"ה אר"ש סמנ ח
ספי"ג ז:
ג א מיי פ"ט מהלכה טו
טו"ע"ה ע"ג ז:
ד מיי פ"ק ט"ו ע"ש
הלכה נ"ג:
ה א מיי פ"ב מהלכות
אבות ב"ה טו"ע"ה
שם ס"י קסח ספי"ג ט:
ו ב ז ח מיי פ"ק כ"ד
מהל' ארשות הלכה ד
טו"ע"ה שם סמנ קטו
ספי"ג ז:
ז ט מיי פ"ע מהלכות
אבות ב"ה ג
סמנ לאין קכ"ב טו"ע"ה שם
ס"ו ספי"ג ז:
ח י מיי פ"ד מהל'
ארשות ה"ל ד טו"ע"ה
שם ס"י קנד ספי"ג ז:
טו ב מיי פ"ח מהל'
אבות ב"ה ה' ד
ופי"ט הלכה ח טו"ע"ה שם
סמנ א ספי"ג ט:

וארזתה ואב"ה מאי ארזתה והכלה קודם שפסקו לה צ"ל לא היה הצעל חייב לשלם אפי' לותה צ"ד כדפי"ט ר"ת
בסוף כתובות (דף קו. וס) גבי קדמו צ"ד ופסקו מה שפסקו פסקו והכא מייבציף ליה אם יש צ"ד לפסקו לה מוונות כשהלך בעלה למדינת הים ותלוה ותאכל כשאר נשים או לא: **אלמנה כב"ג יש לה פירות**. לאצ"י דלמר צברק נערה שנתפתתה (ע"ס נא: וס) אלמנה לכ"ג נשצית חייב לפדותה דקרינא וצכהנת אהדרכתך למדינתך הוי פירות כמשמעו דין פירות דהיינו פירקונה דהוי תמת פירות וצנניה דקמני אין לה פירות הוי נמי דין פירות דאם נשצית אינו חייב לפדותה אע"ג דהצעל אוכל מינייהו הוזהרו כשרות להנשא לפסולין או לא אמר להו רב פפא הניחיהו (ב' עשרה יוחסין עלו מבלל כהנים לויים וישראלים הלל'ים גרים וחרורים וממוזרים נתינים שתוקי ואסופי כהנים לויים ישראלים מותרין לבא זה בזה לבא זה בזה גירי חרורי יומזורי נתניו שתוקי ואסופי מותרים לבא זה בזה ואילו כהנות לחלל לא קתני א"ל רב הונא בריה דרב יהושע כל היכא דהני נסבי מהני והני נסבי מהני קתני כהן כיון דאילו בעי למוינסב חללה אסירא ליה לא קתני אתו לקמיה דרב אידי בר אבין אמר להו דרדקי הכי צ"ב אמר רב יהודה אמר רב לא הוזהרו כשרות לינשא לפסולין: שניות מדברי סופרים וכו': בעו מיניה בני בירי מרב ששת שניה לבעל ולא שניה ליבם יש לה כתובה מיבם או לא ב' כיון דאמר מר כתובה (על נכסי בעלה הראשון לית לה או דלמא ב' כיון דאילו לית לה מראשון תקינו לה רבנן משני אית לה אמר להו רב ששת תניתיה כתובתה על נכסי בעלה הראשון ואם היתה שניה לבעל אפי' מיבם אין לה מכלל דאיכא דאית לה מיבם חסורי מיחסר וכו' קתני ב' כתובתה על נכסי בעלה הראשון ואי לית לה מראשון תקינו לה משני ו' ואם היתה שניה לבעל אפי' מרב' יוחנן אלמנה לכ"ג גרושה וחלוצה לכהן הדיוט יש להן מוונות או אין להן מוונות היכי דמי אילימא דיתבה תותרה בעמוד הוצא קאי מוונות אית לה לא צריכא שהלך הוא למדינת הים ולותר ואכלה מאי מוונות תנאי כתובה ניהו מדאית לה כתובה אית לה מוונות או דלמא כתובה דלמשקל ומיפק אית לה מוונות דלמא תיעכב גביה לית לה א"ל לית לה והתניא יש לה יכי תניא הויא לאחר מיתה אית דאמר אמר ליה תניא יש לה הא בעמוד הוצא קאי ואלא התניא יש לה כי תניא הויא לאחר מיתה ת"ר א"ל מנה לכהן גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיוט יש לה כתובה פירות מוונות בלאות ו' והויא פסולה וולדה פסול וכופין אותו להוציא שניות לא מוונות ולא בלאות ו' והויא כשירה וולדה לא מוונות מפני שהיא פסולה על ידו: כשר וכופין אותו להוציא אמר ר"ש בן אלעזר מפני מה אמרו אלמנה לכ"ג יש לה כתובה מפני שהוא פסול והיא פסולה קנסו

וכרי לאו דעומאה דאין שוה צבל דאין ישראל מוזהרין שלא ליגע דמבי (ויקרא כ"א) אמור אל הכהנים כהנים מוזהרין ולא ישראל: לאו משום דרב יהודה אלמנה אפי' לאו שאין שוה צבל נפקא לן מהתם דנשים חייבות: לא דגמרי מלא יקחו. כלומר מאיש או אשה לא נפקא לן אלל לאו השוה צבל והא דלטרטרך למעוטי ולא צנות אהרן משום דאי לא מעטי"ה הוה גמרינן מלא יקחו דמחייב לנשים אללאו שאין שוה צבל: איכא דאמרי קיהם אינערין ליה. למיכתז דצלאו שאין שוה צבל נשים מוזהרות ואף ע"ג דמדרב יהודה משמעטא סד"ל ליגמר מטומאה ללאו שאין שוה צבל הוה ונשים פטורות: ה"ג כהנים לויים וישראלים מותרין לבא זה בזה לויים וישראלים חללי גירי חרורי מוסרין לבא זה בזה. אכל כהני צחללי וצחללי צכהנות לא: אמר ליה רב הונא. לעולם חללי צכהנות שפיר דמי והא ללא תננהו משום דכהני צחללי אסרי לא פסיקא ליה דכל היכא דהני נכסי מהני והני מהני קתני וכו': נכסי צבירי. מקום: כיון דאמר מר (נעיל דף נ"ח). כתובתה של יבמה על נכסי בעלה הראשון לית לה מיבם ואע"ג דהא מראשון לית לה: או דלמא כיון דאי לית לה. ליבמה דעלמא מראשון כגון דלית ליה נכסים תקינו לה רבנן משני והא גמי לית לה מראשון הילכא אית לה מיבם: כתובתה על נכסי בעלה הראשון. אכל יבמות קאי וקמני אם היתה שניה לבעל אפי' מיבם אין לה ש"מ: **מכלל דאיכא דאית לה מיבם**. בתמיה. כלומר צעיי' אפי' אפי' מיבם איהא לישנא דצריימא קשא דקמני אפילו מיבם אין לה ומשמע מדקמני אפי' מכלל דאיכא יבמה אחריתי דאית לה כתובה מיבם והא קתני רישא כתובתה על נכסי בעלה הראשון: **תקינו לה משני**. כדי שלא תהא קלה צעיניו להוציאה: **מווני תנאי כתובה ניהו**. שקך כתב לה בכתובה א' אית תהא יתבא צביתי ומתנא מנכסי כל ימי מיגר אלמנותיך: **לאחר מיסה**. אם מת ולא גירשה יש לה מוונות כל ימי אלמנותה כשאר אלמנה דמווני תנאי כתובה והכא ליכא למיגור דלמא תמעכז גביה: **ויש לה פירות**. שאף על פי שאכל את הפירות כיון דשלא כדון אכלן עשירי לא היה לו צה נישואין מעולם. ואף על גב דלמרינן (כתובות ע"ט) גבי כשרה הכא קנסין ליה דמשלם הוציא הכא שאכל אכל ומה שהוציא אפי' מה שאכל מפני שהוא מרגילה לעצירה: ה"ג וכן מלא"ה בתשובת הגאונים מפני שהוא פסול והיא פסולה וכל מקום שהוא פסול והיא פסולה קנסו אותו רבנן כפוסלה וי"ט פירוש מפני שהוא פסול כדתנן בצכורו (מה:). הנושא נשים בעצירה פסול (ו' עד שדור הגאה והיא פסולה על ידו: קנסו

תוספות ושנים

בתנ"י ולא מוונות ומיירי בלותר ואכלה דל"ה פשיטא דהא בעמוד והוצא קאי מווי אית לה אלל מיי שיהך בעלה למדינת הים ולותר והלכה ו' אפי' מן אר"ש משום שהיא פסולה אפילו כשרה נמי אמרינן הנת מעומו על קרן הנאי היכא דלא מסר לה דקר הלאה אלל מסר כגלה בעלה ואין לו להאש תלמוד לא לבעל ולא להאשה שיהיה הצעל לא היה שם ששניה לה והאשה לא שאלה מאתו. אכל הכא שנתה ממנו לא היתה מעומו על קרן הנאי אלל התלוה מונע את האשה והאשה תובעת את בעלה וגם אם נתגרשה האשה מכללת המוונות לאש הלוה לה והאשה שניתה על יסלם בעלה מוונות ובלותה ובלה ולא נהי"ת דדומיא דאמרינן שציה אין לה מוונות קאמר באלמנה כב"ג יש לה מוונות אף ובגמרה משמע דאלמנה כב"ג אין לה מוונות בלותר ואכלה אלל גראה דכשרה לית לה מוונות אף לאחר מיתת בעלה דקנסין לה. אכל באלמנה כב"ג יש לה מוונות בלאחר מיתה דמשמע בגמרא: א) ואין להקשות ממה דמשמע מההיא דהיכא דפסל זרע לא מרגלל ליה והכא פ"ה שהוא פסול הבעל. דאיכא למימר דמורה רש"י דפסול זרע הו' שפיר פסול בעל ולא מרגלל ליה:

(א) ומיהו קשה דקאמר בעולה לכ"ג איכא צינייהו כו' ואמאי מרגלל ליה והא הוה נפסל על ידה שנושא נשים בעצירה ויראה להרגילו ור"ת מפרש דהוה פסול דקאמר אולד קאי וצפולות דידה לחוד אפילו במקום שהולד כשר לא מרגלל ליה כדאמרינן ולרבי מתיא בן חרש דקאמר אפילו ה"ך כו' עשאה זונה הא לא מרגלל ליה יש ספרים דגרסי האו כשר והיא פסולה וכן בתוספתא דמכילתין פרק צ"ב:

(א) קדושין ס"ט, (ב) נעיל פד: (ג) ו' א) וכמויות נג: (ד) נעיל נ"ח. כתובות פ"ג: (ה) נעיל נ"ח. כתובות פ"ג: (ו) נעיל פד. כתובות ק: (ז) נוספתא פ"ב ע"ג, (ח) (כתובות נ"ג:): (ט) נ"ג. ד"ה ממונת: (ט) ו' ע"ע. מוס' ב"מ סו. ד"ה ובלותא,

תורה אור השלם

1. ויאמר יי אל משה אמר אל הכהנים בני אהרן ואמרת אלהם לנפש לא יטמא בעימיה ויקרא כא א
2. אשה וזה ונקלה לא יקחו ואשה גרשה מאישה לא יקחו פי קדש הוא לאלהיו ויקרא כ ד

הגהות הב"ח

- (א) גמ' אקלפו לשבצבו לאחר דרב אמי: (ב) ר"ש ד"ה י"ג ו' וכי: הנשא נכסי בעירה פסול לעבודתו עד שדור הגאה והא פסולה חללה וכל מקום שהוא פסול על ידה או היא פסולה על יד קנסו וכו':

מוסף רש"י

עשרה יוחסין עלו מבלל. כשעלו בני הגולה ובגמרה פסיקת לה לראשונים שמשפחות שצבל מיוחסות הן משפחות עורל כל פסולין מס וכולן עמו (קדושין ס"ט). חללים. כהנים חללין שגולו מפסולי כהנים (שם). וחרורים. משומרם (שם). נתינים. נכבשים שגלו כימי יהושע וזמרינן (נעיל ע"ט): דוד גור עליהם (קדושין ט"ז). לויים ישראלים חללים גרים וחרורים מותרין לבא זה בזה. אכל כהני צחללי גירי וחרורי לא שנתלה כלל בגמרא, אלא לויים ישראלים במונמי לא ושתוקי ואסופי פסק ממונמי הם ומותרים להתערב במונמי דלמנן בגמרא (שם ע"ג) כקלה ודאי הוה דלא יבא פסול פסול (שם ט"ט).